

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Akzo Pharma Oss, locatie II

8 december 1992

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport Akzo
Pharma Oss, Locatie II/ [Commissie voor de milieu-effectrapportage].
- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-451-1

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Oss / Akzo Pharma / chemisch
afval.

College van Gedeputeerde Staten
van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

uw kenmerk
189874

uw brief
29 september 1992

ons kenmerk
U1779-92/Oo/hh/409-67

onderwerp
toetsingsadvies MER oprichting
geïntegreerde chemische installatie

doorkiesnr.
030 - 347611

Utrecht,
8 december 1992

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieueffectrapport voor de oprichting van een geïntegreerde chemische installatie.

Hierbij bied ik u het toetsingsadvies van de Commissie aan overeenkomstig artikel 4.1z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Het voorliggende milieueffectrapport voldoet naar het oordeel van de Commissie aan de vereisten van de Wabm en aan het gestelde in de Richtlijnen en geeft de milieuinformatie die nodig is om het bevoegd gezag in staat te stellen het milieubelang bij de besluitvorming een volwaardige rol te laten spelen.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen welke rol de bij deze milieueffectrapportage gepresenteerde milieuinformatie, adviezen en opmerkingen daarbij hebben gespeeld. Ook stelt zij het op prijs kennis te kunnen nemen van het evaluatieprogramma en van de tijdstippen, waarop verslaglegging van de evaluatie plaatsvindt.

ir. K.H. Veldhuis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Akzo Pharma Oss

In afschrift aan: Dagelijks Bestuur van Waterschap De Maaskant
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oss

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
Akzo Pharma Oss, locatie II

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport over Akzo Pharma Oss, locatie II,

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, het Dagelijks Bestuur van Waterschap de Maaskant en de Burgemeester en Wethouders van de gemeente Oss door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

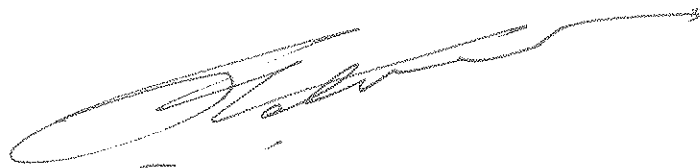
de werkgroep m.e.r. Akzo Pharma Oss

de secretaris

J. Oosterhof

de voorzitter

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 8 december 1992

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. TOETSING OP HOOFDLIJNEN	2
3. TOETSING OP ONDERDELEN	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Te nemen en genomen besluiten	3
3.3 Voorgenomen activiteit en alternatieven	3
3.4 Gevolgen voor het milieu	4
3.5 Vergelijking van de beschouwde alternatieven met de te verwachten gevolgen voor het milieu	5
3.6 Leemten in kennis en informatie	5
3.7 Samenvatting van het MER	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 september 1992 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 196 d.d. 9 oktober 1992.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1. INLEIDING

Akzo Pharma B.V. te Oss heeft een milieu-effectrapport (MER) opgesteld ten behoeve van de oprichting van een nieuwe produktie-installatie op het toekomstige industrieterrein "De Geer-Oost" op de grens van de gemeenten Oss en Berghem.

Op deze locatie (Akzo Pharma Oss locatie II) zal een deel van de activiteiten van de werkmaatschappij Diosynth B.V. worden ondergebracht die thans nog worden uitgevoerd op de locatie Molenweg/Molenstraat in Oss (Akzo Pharma Oss locatie I).

Het MER is op 12 oktober 1992 gedurende één maand ter inzage gelegd te zamen met de aanvragen om vergunning ingevolge de Hinderwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (zie bijlage 2).

Bij brief van 5 oktober 1992 is de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) door het bevoegd gezag verzocht om, conform artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), advies uit te brengen over de inhoud van het MER (zie bijlage 1).

Het voorliggende advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., verder te noemen de Commissie. Voor de samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 3, waarin tevens een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste projectgegevens.

Dit advies betreft:

- toetsing aan de regels van de inhoud van het MER, zoals gesteld in artikel 41j en 41k van de Wabm;
- toetsing aan de voor dit MER vastgestelde richtlijnen;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (Wabm, artikel 41w, tweede lid).

De Commissie heeft het MER op hoofdlijnen getoetst. Deze toetsing wordt behandeld in hoofdstuk 2 van het advies. In hoofdstuk 3 maakt de Commissie een aantal detailopmerkingen.

Bij de opstelling van dit advies heeft de Commissie de ingediende inspraakreacties in beschouwing genomen (zie bijlage 4). Voor zover deze reacties betrekking hebben op de (uitwerking van de) milieu-aspecten zijn zij door de Commissie in dit advies verwerkt.

2. TOETSING OP HOOFDLIJNEN

Het MER geeft in grote lijnen een goed beeld van de voorgenomen activiteit en de mogelijke milieugevolgen. De leesbaarheid en begrijpelijkheid van het MER had echter beter gekund. Het MER is voor een breed publiek weinig toegankelijk. De Commissie realiseert zich overigens dat het gaat om de verplaatsing van een ingewikkelde installatie.

De afstemming van de tekst met kaarten, tabellen e.d. is in het algemeen redelijk. De wijze waarop de milieubescherpende maatregelen in het meest milieuvriendelijk alternatief worden weergegeven is niet duidelijk en soms onvolledig.

De inzichtelijkheid had verbeterd kunnen worden door een betere toelichting van de in de tabel 4.2.15 bij het MMA genoemde maatregelen. De Commissie kan uit de tabel niet opmaken welke emissieverminderingen met het MMA (of onderdelen daarvan) zouden kunnen worden bereikt. Evenmin is de argumentatie aangetroffen om welke redenen deze alternatieven uiteindelijk afvallen en niet worden gekozen.

Voor een goed ingevoerde deskundige biedt de in het MER vermelde informatie over het geheel genomen voldoende onderbouwing voor de besluitvorming. Dit neemt niet weg dat bepaalde vragen uit de richtlijnen niet of maar terloops worden beantwoord. Op die openstaande vragen wordt hieronder bij de toetsing op onderdelen in detail teruggekomen.

De toetsing is uitgevoerd per hoofdstuk van het MER. Daarbij is aan het begin van de paragrafen steeds de omschrijving van de inhoud van het betreffende onderdeel weergegeven volgens artikel 41j van de Wabm.

3. TOETSING OP ONDERDELEN

3.1 Probleemstelling en doel

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:
Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

De probleemstelling en het doel zijn goed omschreven.

3.2 Te nemen en genomen besluiten

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

In het rapport wordt voldoende uiteengezet voor welk besluit het MER is opgesteld, welke besluiten nog genomen moeten worden en welke eerdere besluiten randvoorwaarden opleggen.

Uit het MER komt in een paar gevallen niet duidelijk naar voren in hoeverre de voorgenomen activiteit voldoet aan een belangrijk deel van de in hoofdstuk 3 van de richtlijn genoemde besluiten, zoals bijvoorbeeld het Actieplan Stank en KWS-2000. Alhoewel er een aanzienlijke reductie van uitwerpen naar de atmosfeer is bereikt en er een verdere reductie wordt verwacht is het de Commissie niet duidelijk hoe zal worden voldaan aan specifieke maatregelen in het kader van KWS-2000. Een belangrijke uitzondering hierop vormt de concept-aanbeveling voor beste bestaande technieken in de farmaceutische industrie van het Verdrag van Parijs (verdrag ter voorkoming van verontreiniging van de zee door bronnen op het land).

3.3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

De voorgenomen activiteit is voor wat betreft de te installeren installaties in het algemeen duidelijk geschetst. Wanneer het echter gaat om de beschrijving van specifieke onderdelen van de installatie of om de procesvoering dan is dit naar de mening van de Commissie aan de magere kant.

Het gaat hierbij om de beschrijving op de volgende punten:

- mogelijke andere vestigingslocaties en hun milieu-aspecten;
- de stoffenbalans van de installaties, met verbruik van hulpstoffen;
- emissies van vluchtige en/of stankverwekkende stoffen, afkomstig uit het afvalwater tijdens transport via de riolering, in de rioolwaterzuiveringsinstallatie of na lozing van het gezuiverde water in het oppervlaktewater;
- de waterverontreiniging bij onderhoudswerkzaamheden en storingen in de bedrijfsvoering;
- de faalscenario's;

- verdere beperking van adem- en vulemissies van de opslagen en emissies door ruimteventilatie;

Met betrekking tot het hulpstoffenalternatief is er een aantal studies gaande ter vervanging van gechloreerde koolwaterstoffen. Het beëindigen van het gebruik van deze stoffen wordt door initiatiefnemer gezien als een inspanningsverplichting. Aangezien momenteel 40% van de totale vluchtige organische stoffen uitwerp naar de buitenlucht bestaat uit gechloreerde koolwaterstoffen vraagt de Commissie voor dit punt bijzondere aandacht.

Het blijft voor de Commissie onzeker of de emissietoename ten gevolge van de produktiegroei in de toekomst (fase 4) kan worden bestreden. Enerzijds maakt men in het MER melding van het feit dat het steeds moeilijker wordt de emissies te verlagen en wil men eerst ervaring opdoen met fase 1, anderzijds gaat men in de weergegeven tabellen ervan uit dat er geen toename zal zijn.

De Commissie is van oordeel dat de in het MER gevraagde beschouwing over de effecten op de RWZI, de slibverwerking en het oppervlaktewater als de afvoer van afvalwater via de riolering zoveel mogelijk wordt beëindigd, dan wel zeer sterk wordt beperkt, en wat hiertoe de mogelijkheden zijn bij vergaande zuivering van afvalwater in eigen beheer van water (milieuvriendelijk alternatief voor het totaal van de voorgestelde eigen afvalwaterbehandeling gevolgd door externe zuivering) beperkt is.

3.4 Gevolgen voor het milieu

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

De opmerking op blz. 163 van het MER dat door het treffen van de in hfst. 4.2.6 aangegeven geurreducerende maatregelen zal worden voldaan aan de geldende geurnormen, zoals deze zijn opgenomen in de NER en de Nota Stankbeleid, wordt in het MER verder niet onderbouwd.

In het MER is niet voldoende duidelijk gemaakt dat men ervan uitgaat (op basis van ervaring op de huidige locatie), dat met betrekking tot de kwaliteit van het afvalwater dat geloosd zal worden op de rioolwaterzuiveringsinstallatie, er geen verandering zal optreden.

3.5 Vergelijking van de beschouwde alternatieven met de te verwachten gevolgen voor het milieu

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

Hier wreekt zich het feit dat – zoals reeds opgemerkt is in paragraaf 3.3 – niet altijd voor alle milieuaspecten de gevolgen even uitvoerig zijn uitgewerkt. De vergelijking zou aan waarde hebben gewonnen wanneer dit wel was gebeurd.

De presentatie en vergelijking is overigens voldoende.

3.6 Leemten in kennis en informatie

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het is de bedoeling het bedrijf gefaseerd te verplaatsen, waardoor het mogelijk is in fase 1 aan de hand van operationele ervaring te onderzoeken of wijzigingen in het productieproces de beoogde verbeteringen opleveren. Het resultaat van dit onderzoek zal aanleiding zijn tot aanpassingen in de latere fasen.

3.7 Samenvatting van het MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is vrij uitgebreid en is zelfstandig leesbaar. Zij geeft een goed beeld van de inhoud van het rapport. Ook hierbij geldt dat zij net als de hoofdtekst vanwege de complexiteit voor een breed publiek minder toegankelijk is.

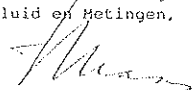
BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over
de inhoud van het
milieu-effectrapport
Akzo Pharma Oss, locatie II

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 september 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Provincie Noord-Brabant	<i>- 2 Om. 1992</i>	Provinciehuis Brabantlaan 1 Correspondentie-adres: Postbus 90151, 5200 MC 's-Herogenbosch Telefax: 073-123565 Telex: 50796 pbrb
Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer		telefoon 073-812812	
Ons kenmerk: 189874	Commissie voor de milieu-effectrapportage		
Uw kenmerk: -	Postbus 2345		
Afdeling : LGM	3500 GH UTRECHT		
Doorkiesnr. : 812517			
Bijlagen : 12			
Datum : 29 september 1992			
Onderwerp : Aanvraag om vergunningen.			
		Commissie voor de milieu-effectrapportage	
		Ingezonden : 15 OKT. 1992	
		nummer : 271-32	
		dossier : 409-42 van 49	
		kopie naar : O. Sc. pres. b. b. l.	
Geachte commissie,			
Ter voldoening aan artikel 7, lid 2, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne doen wij u hierbij toekomen de aanvraag om vergunningen krachtens de Hinderwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren van Akzo Pharma BV voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting bestemd tot het ontwikkelen en produceren van chemische en farmaceutische produkten op locatie II op het industrieterrein "De Geer-Oost" te Berghem/Oss.			
Wij mogen u verzoeken om te adviseren nopens de volledigheid en juistheid van het Milieu-effectrapport ten laatste één maand na afloop van de in de kennisgeving aangegeven termijn.			
Tevens is hierbij gevoegd het Milieu-effectrapport behorende bij deze aanvragen.			
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, namens deze, het hoofd van de afdeling Lucht, Geluid en Metingen,			
			
ir. H.D.H. Maas.			

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 196 d.d. 9 oktober 1992

Noord-Brabant

Hinderwet en Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant zijn op 14 augustus 1992 vergunningen krachtens bovengenoemde wetten aangevraagd door Akzo Pharma B.V. te Oss voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting bestemd tot het ontwikkelen en produceren van chemische en farmaceutische produkten op het industrieterrein 'De Geer-Oost' te Berghem/Oss. Tevens is bijgevoegd het Milieu-effectrapport behorende bij bovengenoemde aanvragen.

De aanvraag en bijbehorende stukken liggen vanaf 12 oktober 1992 gedurende een maand ter inzage in het gemeentehuis te Berghem op werkdagen van 9 tot 12.30 uur en op maandagavonden van 18 tot 20 uur of na telefonische afspraak op maandagmiddag van 17 tot 18 uur en bovendien in het kantoor van het waterschap 'De Maaskant' te Oss tijdens kantooruren. Gemotiveerde bezwaren kunnen tot het einde van genoemde termijn schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch. Men kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Voorts maken Gedeputeerde Staten, voornoemd bekend dat op 26 oktober 1992 om 20 uur een openbare zitting zal worden gehouden in het dorps huis 'De Berchplaats', Meester Gielenplein 1 te Berghem. Tijdens deze zitting bestaat gelegenheid mondeling bezwaren en opmerkingen als even bedoeld in te dienen. Tevens bestaat daar gelegenheid met vertegenwoordigers van aanvraagster en bevoegd gezag van gedachte te wisselen. Zij die mondeling dan wel schriftelijk bezwaren hebben ingebracht kunnen te zijner tijd ook bezwaren indienen tegen een ontwerp van beschikking op de aanvraag. Tot een maand nadat de uiteindelijke beschikking van Gedeputeerde Staten is bekendgemaakt blijven de stukken tijdens de kantooruren ter inzage liggen.

's-Hertogenbosch, oktober 1992.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Akzo Pharma B.V. te Oss

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Waterschap De Maaskant

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Hinderwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Activiteit: Akzo Pharma B.V. te Oss heeft het voornemen op het toekomstige industrieterrein "De Geer Oost" op de grens van de gemeenten Oss en Berghem een nieuwe produktie-installatie te gaan inrichten. Op deze locatie (Akzo Pharma Oss locatie II) zal een deel van de activiteiten van de werkmaatschappij Diosynth B.V worden ondergebracht die thans nog worden uitgevoerd op de locatie Molenweg/Molenstraat in Oss (Akzo Pharma Oss locatie I). Het is de bedoeling deze activiteiten gefaseerd in een periode van 8 tot 10 jaar te verplaatsen.

Op de nieuwe locatie zal in fase I een twintigtal reactoren met een volume van 250 tot 4000 l (met bijbehorende hulpapparatuur) worden geïnstalleerd. Hierin worden processen uitgevoerd die 1-5 dagen duren en waarbij gebruik wordt gemaakt van 1-4 reactoren en verschillende typen hulpapparatuur. In totaal zullen in fase I (uitgaande van het huidige produktieniveau) ca. 120 processen worden toegepast; er zullen per jaar ca. 1000 charges worden uitgevoerd.

In de huidige situatie (locatie I) worden binnen het betrokken bedrijfsonderdeel ca. 350 processen toegepast; er worden ca. 2500 charges per jaar uitgevoerd.

Het overbrengen van de activiteiten zal stapsgewijs plaatsvinden. De uiteindelijke capaciteit van de gehele Chemische Afdeling zal vergelijkbaar zijn met de huidige capaciteit van de Chemische Afdeling op locatie I, vermeerderd met een jaarlijkse groei van enkele procenten. Er zal dan sprake zijn van 75-100 reactoren van 250-10.000 liter met de daarbij behorende hulpapparatuur.

Het gaat om de produktie van grondstoffen, als steroïden, heterocyclische verbindingen en polypeptiden, voor de farmaceutische industrie.

Stand van zaken: De m.e.r.-procedure is gestart op 28 februari met de openbare bekendmaking van het voornemen in de Staatscourant. De richtlijnen zijn op 5 juni 1992 vastgesteld. Op 9 oktober 1992 werden het MER en de bijbehorende vergunningaanvragen bekend gemaakt. Bij brief van 5 oktober 1992 werd de Commissie in de gelegenheid gesteld haar oordeel over het MER te geven. Op 26 oktober vond een openbare hoorzitting plaats. Op 2 december 1992 is het concept-toetsingsadvies besproken met bevoegd gezag en de initiatiefnemer.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. W.G. Been

ing. R. Faasen

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: J. Oosterhof.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	92-10-27	B en W Gemeente Berghem	Berghem	92-11-17
2.	92-10-29	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat, Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling RIZA	Lelystad	92-11-17
3.	92-11-06	Noordbrabantse Christelijke Boerenbond, afdeling Berghem	Berghem	92-11-17
4.	92-11-10	Stichting Dorpsraad Haren	Haren	92-11-17
5.	92-11-05	C.W.J.M. van Schaijk	Berghem	92-11-17
6.	92-11-06	Buurtvereniging "'t Gement"	Berghem	92-11-17
7.	92-11-05	Stichting Rechtsbijstand, namens J.G.A.M van Lent	Tilburg	92-11-17
8.	92-11-04	Stichting Rechtsbijstand, namens W.T.M. Megens	Tilburg	92-11-17
9.	92-11-03	I. v.d. Ven-Spierings	Berghem	92-11-17
10.	92-11-11	G. vos	Oss	92-11-17
11.	92-11-10	Zelfstandig Berghem	Berghem	92-11-17